

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjev cesti št. 3. — Depše blagovolite fran-
kirati, nakopati se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 meseca 3 krona. Za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 v. N. Naročnin se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petiti-vrste po 20 vinarjev za vsak
krokar; za večje inserate in množično inseriranje
zmaten popost.

Katoliškemu časopisu v odgovor!

Ninam nasena in ne poroda opravičevati se pred javnostjo radi strojega postopanja v državnem zboru, ampak prisiljen sem poprijeti za pers. da nekoliko osvetlim politično poštenje in moralno višino nasprotnikov svojih, kateri se s slastjo poprimajo vsacega njihovim nakamun slabšega dogodka, da me vedoma obkretnje in tako črtnjo pred javnostjo.

Kaj pa se je zgodilo?

Glasoval sem namreč za nujno razpravljanje nekakega od poslancev Schrammela in Rennera v drž. zboru stavljenega predloga.

In zakaj sem to storil? Iz taktičnih razlogov, da se potem zavlačevanja razprav prepreči pravočasno rešitev one nagodbe z Ogrsko, katera je in bo v nedogledno škodo našemu kmetijstvu.

Da je nagodba z Ogrsko za naše poljedelstvo prava nesreča, to je neovrgljivo dejstvo in odpor proti njej sveta dolžnost vseh pravih kmetičkih poslancev.

Če sem glasoval za nujno razpravljanje kateregakoli predloga, nisem se s tem nikakoli izrekal, da soglašam z vso njegovo vsebino in da hočem tudi sprejeti cele njega vsebine podpirati.

Vsacemu političnemu otroku je znano, da ima odločen pomen o usodi nujnih predlogov le drugo glasovanje, docim se v prvem le izreče, naj se li ta predlog razpravlja takoj ali ne.

To so tudi klerikalni šlorenski zastopniki prave krščanske ljubezni v današnjem parlamentu dobro vedeli.

A kaj je temu katoliškemu časopisu nar za resnico, kadar je dana prilika z zavijanjem rosnice udariti po meni kot nasprotnika takšne politične morale.

In laš v onem trenutku, ko glasujete Vi pravi tolnaži „katoliških“ nažel iz umljivih taktičnih razlogov skoraj ovoglasno za nujnost Masarykovega predloga, naprejnega zoper zadnji katoliški šlod na Dunaju, zapelj izjave kardinala in škofov, v istem trenutku kličete našega kmeta na noge, naj me kmetstva, ker sem z glasovanjem za nujnost Schrammel-Bennerjevih predlogov kaj izločil njegove koristi.

Jaz imam mirno vest. Da bi jo imeli tudi Vi.

Če smatrate glasovanje za nujno razpravo kateregakoli predloga, ki soglašanje z njegovo vsebino in tendenco, potem ste se svojim glasovanjem v prid nujnosti predloga, kojega je stavil od Vas kot brezvečne razloži Masaryk zatajili svoja načela, ste sazanj glasovali določni postavi in nasprotje s svojimi kardinali in škofi, v nasprotje s katoliškim šlodom in v

nasprotje s celo sto in stoletno politiko katoliške cerkve.

Če pa ne smatrate glasovanja za nujno razpravljanje predlogov obenem kot odobravanje cele njihove vsebine, potem ste me vedoma krivično obsojali, me vedoma brez povoda blatili in potem bila bi Vaša dolžnost, če imate le še trdnico političnega poštenja, da preključite tozadevne neosnovane napade.

Le dva pata rosnice sta odprta:

Ali priznati, da ste me neopravičeno napadali ali pa, če svoje trditve vzdržite, zgreveno priznati, da ste v slučaju Masaryk izdali vse tradicije, vso politično stremenje katoliške cerkve in da ste izgubili pravico prisvajati si imena na katoliškem stališču stojih poslancev.

Na Dunaju, 6. decembra 1907.

Franjo Hoblek, drž. poslanec.

Abstenenčno gibanje na Norvežkem.

Znano je, da so se skandinavske države po svojem priznavanju in po stroji zasluzi premenile iz najbolj alkoholičnih v najbolj trezne dežele. To velja še posebej o Norvežkem. Danes je Norveško ona dežela, katera se ponaša z najmanjšim konosom alkohola na svetu. Na Norvežkem znaša ta konzum 33 litra absolutnega alkohola na osebo na leto, na Švedskem 54 l. in Avstriji 95 l. na Nemškem 112 l. v Belgiji 134, na Francoskem pa 165 l. To je plod naporega dela norveških abstenenčnih društev.

Na Norvežkem se je skazalo na posebno jasen način dejstvo, da se da proti pijančenju uspešno boriti samo s širjenjem popolne abstenence ali popolnega vzdrževanja opojnih pijač in ne s širjenjem in priporočanjem zmernosti.

Vsa društva, katera so se borila proti alkoholu na ta način, da so svojo članom prejedala piti žganje, ki so jim pa dovoljevala „zmerno“ uživanje vina in piva, so propala že pred koncem minolega stoletja, danes obstoječa društva, borila se proti alkoholu so naravnost abstenenčna društva. Abstenenčni pomeni na Norvežkem toliko kot protialkoholiški (Edino društvo „Solidnejši prijateljev zmernosti“, katero se omejuje na čisto teovrtno delavnost brez vsake agitacije, proglašala zmernost in združnost ali abstenenca za enakopravni stališči.) Po tem se lahko sodi, kaj odgovarja in kaj se protivi psihologiji ljubešta.

Naši razumniki — tudi protialkoholiški — kateri se boje za svoje določeno številce poltovar na dan, imajo o tem seveda popolno nasprotno nazore.

Največja in najvažnejša norveška organizacija je danes: Norveška družba popolnih abstenentov (Det norske totalabstindselskab D. M. T.), ki je obenem tudi najstarejša (vstan. 1859. l.) in katero so prosodili nje voditelji: Kloster, Nissen, minister Aarrestad. Člani te družbe so vezani po dani obljubi, da ne bodo uživali alkoholičnih pijač ne sami in da je tudi drugim ne bodo dajali, dokler so člani družbe. Postopno družbe je javno, brez vse tajinstvenosti in brez vseh obredov in tudi brez močnejšega verskega značaja, če prav se družba sama imenuje — krščanska. Družba šteje 27 okrajnih organizacij s približno 1200 krajnimi odbori in 129 tisoč člani. Člani družbe so lahko odrasli in otroci.

„Mednarodni red dobrih templarjev“ ima na Norvežkem 632 lož za odrasle in 297 lož za mladino s 55 tisoč člani. Dobri templarji se drže mednarodnega obreda po vzoru prostih zidarjev ali framasonov. Poleg teh obstoje pa tudi „Norveški dobri templarji“, kateri so v verskem obziru nepristranski in se drže bolj priprostitih obredov kot mednarodni dobri templarji. Največ pristaveb imajo med delavstvom v prostolnem mestu Kristianija. Ta red šteje 6000 članov.

Manjše organizacije so: „Modri pas“ s 4000 člani; „Ženska abstenenčna zveza“ je delčna podružnica „svetovne ženske zveze krščanske zmernosti“, „World's Woman's Christian Temperance Union“ z izrecno verskim značajem ter šteje 3000 članov; „Dijaška zveza abstenentov“ je del skandinavске organizacije, v kateri so vključene vsa sorodna švedska, danska in norveška društva ter šteje sedaj 20 podružnic s 600 člani.

Vse imenovane organizacije dobivajo državne podpore v skupnem znesku letnih 12.000 kron (naših 17.000 kron).

Poleg tega obstoji še cela vrsta delnih organizacij, n. pr. sejalno demokratični „Verbandierorden“, „Modri križ“, nadalje abstenenčne organizacije posamičnih poklicev n. pr. železničarjev, (ki šteje 300 članov) in razna lokalna društva.

Nekatere organizacije pošiljajo svoje delegate v delčni odbor za abstenenčno izobrazbo, kateri odbor se potuje za ponk o alkoholizmu v solah, preskrbuje abstenenške spise in primerno literaturo, prireja za učitelje tečajje o alkoholnem vprašanju.

Poleg pravih abstenenčnih organizacij obstoje še razne verske družbe, kakor metodisti (okolo 20.000) itd, ktere nalagajo svojim udom absolutno abstenenco. Naposled so pa tudi še neorganizirani abstenenti, katerih število se da le težko dobiti. Skupaj je na Norvežkem, katero šteje dva in pol milijona prebivalcev nad 225.000

abstenentov — odraslih in mladoletnih — kar tvori 10^{1/2} vsakega prebivalstva. Švedsko s 5^{1/2} mil. prebivalcev šteje 400 tisoč abstenentov torej 8^{1/2}, Dansko s 2^{1/2} mil. prebiv. 160 tiseč abstenentov, torej do 6^{1/2}.

Po raznih krajih so odstotki različni; največ abstenentov je v Rosaldalu (18^{1/2}%), najmanj v Snnmarku (nad 2^{1/2}%).

Na sploh žive posamične organizacije v dobrih odnosih med seboj. V nekaterih mestih imajo skupen odbor ter prireajo od 1894. l. v večini mest abstenenti raznih organizacij skupno demonstrativno slavnost na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

Pri splošni volilni pravici za moške in precej razširjeni volilni pravici za žene je čisto naravno, da tvori znatno število abstenenčnih volivcev tudi splošteravnja vredno moč, s katero morajo politične stranke računati na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

Pri splošni volilni pravici za moške in precej razširjeni volilni pravici za žene je čisto naravno, da tvori znatno število abstenenčnih volivcev tudi splošteravnja vredno moč, s katero morajo politične stranke računati na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

Pri splošni volilni pravici za moške in precej razširjeni volilni pravici za žene je čisto naravno, da tvori znatno število abstenenčnih volivcev tudi splošteravnja vredno moč, s katero morajo politične stranke računati na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

Pri splošni volilni pravici za moške in precej razširjeni volilni pravici za žene je čisto naravno, da tvori znatno število abstenenčnih volivcev tudi splošteravnja vredno moč, s katero morajo politične stranke računati na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

Pri splošni volilni pravici za moške in precej razširjeni volilni pravici za žene je čisto naravno, da tvori znatno število abstenenčnih volivcev tudi splošteravnja vredno moč, s katero morajo politične stranke računati na tretjo nedeljo junija meseca, na tak način kakor delavstvo dne 1. majnika s slavnostnim prevodom, petjem in predavanji; na ta dan se pogostoma tudi v cerkvah pridiga posebno o alkoholu.

V novem parlamentu je 33 poslancev-abstenentov (28^{1/2}%) v našem parlamentu jih je pa, kakor je dr. Krek na katoliškem šlodu povedal celih 5 torej niti ne 1^{1/2}! Norveški poslanci-abstenenti tvorijo posebno abstenenčno skupino brez razlike na politično mišljenje dotičnika. Sven Aarrestad, minister za gospodarstvo, je prvi norveški abstenent, ki je postal

minister. Reforma zakonodajstva tiskajočega se alkohola še vedno ni pršla na dnevi red novega stortinga, pa kakor se vidi po navedenih dejstvih, bo vedno rešena.

Ni pač treba — to čitatelj lahko sam stori, in prosim ga, naj se malo zamisli in stori to, — da bi primerjal norveške z našimi razmerami, naj se že to tiče stivali ali odstopa abstinentov, družin(1), ali delavstva, kmetov, poslancev(2), rezultat tega primerjanja bi bil smisel — ako bi ne bil žalosten.

Politični pregled.

Domače dežele.

Govori se zopet o novi ministrijski krizi. Finančni minister Korytowski je prišel v nesporje z voditelji velikih strank in sicer zaradi znanja davka na sladkor. Minister Korytowski pravi, da je 12 K maksimum, kar more vlada v tej stvari storiti in tudi teh 12 K na meterski stari bi živila lelo tekem 6 let. Parlat-entane stranke zahtevajo pa, da se takoj zniža davek za 8 K in tekem daljnih 6 let še za 6 ali 8 K, torej skupaj za 14—16 K. Korytowski se temu trdovratno upira. Govori se, da bo dele njegov naslednik guverner avstro-ogrsko banke, bivši finančni minister Bilinski. Tudi stališče pravosodnega ministra Kleina je omajano. Med nama prijatelj ne v kabinetu ne v parlamentu; na njegovo mesto postavijo k. št. soc. dr. Pattaja.

Razprava o Masarykovem najnem predlogu o varstvu svobode učiteljstva in učenja na vsučiliščih o svobodi vede in vere je trajala tri dni in je dala priložnost, da se o teh za vsakega kulturnega človeka veličavnem vprašanju tudi v avstrijskem parlamentu, ki je vžiral v sveta glas nazadnjačiva temeljito spregovori. To se je zgodilo in napredni elementi so z doseženim upehom lahko zadovoljni. Faktično so sicer nazadnjači na koncu dobili prednost s tem, da so za svoje svito sestavljeni predlog dobili večino; pa to ni toliko pomena; glavni pomen tiči v debati sami in ta je dokazala vsemu svetu jasno in glasno, da je na strani klerikalstva malo pravega znanja, nič pristne stvarnosti, nič smisla za družbeno kulturo in emiko, za pravo moralno — narveč, da jim je vse le sredstvo v dosedaj politične načini in nadvlade v državi, katero si hočejo pridobiti in zavarovati za vsako ceno — tudi za to, da vstarijo, če bi jim to bilo mogoče, razvoj narodne prosvete in sklenejo narode v trde spono preperelih predpisov, zakonov in zapovedi ter udne v njih vse težnje po samostojnem mišljenju in iskanju resnice in pravčnosti. — Od slovenskih klerikalcev je govoril dr. Krek, kateri je dejal, da se vsučilišča ne dajo političnim potom pridobiti, da treba narveč v ta namen nastopiti kulturno pot. Priporoča svojim somišljenikom, naj se uče, da se bodo odlikovali po svoji kvalifikaciji, potem jim njih krščansko socialno mišljenje ne bo delo snesti stati na poti do vsučiliških učiteljskih stolic. Svoboda poučevanja in učenja je po Krekovem mnenju abstrakten pojem.

Zahtevajo se jamstva za svobodo poučevanja in učenja, kaj hočete več nego liberalnega naučnega ministra, vpraša Krek, ne pove pa, da je „liberalni“ minister popolnoma pod vplivom klerikalnih svojih kolegov in klerikalnega uradništva v naučnem ministerstvu in da nima nikake moči proti poklerkaljenim šolskim svetom. Lueger je sam priznal, da je njegova stranka potom „upravne prakse“, to se pravi, potom uradnih naredbi proti državnemu

šolskemu iskemu dobila ljubeče in srednje sode v svojo oblast — na tej poti pojejo dalje in upajo pridobiti tudi vsučilišča. Če torej dr. Krek govori o kulturni poti, o tekonojari kmetov z naprednjaki na znanstvenem polju, je to le prazna fraza, s katero bi rad zakril in odvil politično in isto mehansko pridobivanje šolstva, katero izvaja klerikalna in Avstriji. In dr. Krek je vkljub temu dejal, da se gre v tem boju za preobrazbo svobodnosti in da teh oni ne morejo priznati. Dejaj je nadejajo, da je že čas, da bi se o problemu ločitve cerkve od države popolnoma odkrito razpravljalo s stališča erni h katoličanih. Masaryka in soc. dem. ne smemo zasramovati, ampak povzestiti moramo (to vprašanje) na višje (3) stališče. Imamo nam, po katerem predloži k prosti svobodnosti, častni za mislečega človeka, in naj bi se smisel za pravo in pravčnost. To moramo najprej sami imeti, potem ga še le buditi v narodu. (Na te besede bomo gospode še večkrat opomnili.)

Govorili so še razni govorniki, med njimi tudi Lueger sam, katerega govor je stal dnesevno na isti višini, da še nižje nego govor amalfabeta Bilošlavca; krič. soc. so mu pa vendar navdajeno ploskali. Spregovorili so od čeških naprednjakov še prof. Čelakovsky, Masaryk in Drtina. Koncem debate je bil sprejet Masarykov predlog v Drexlovem besedilu. Vlada se pozivja dati parlamentu jamstvo za to, da bo obrnila proti vsem strankarsko političnim napadom svobodo poučevanja in učenja, svobodo vede, svobodo vere in vesti, katero nam je po državnih temeljnih zakonih zagotovljena.

Masaryk bode spomnil dr. Krekovo željo in bode stavil o priitki formalni predlog o ločitvi cerkve in države.

Hrvatski sabor je sklican s cesarskim dopisom na 12. t. m. Ministrijski predsednik Wekerle je s sklicanjem hrv. sabora zasledoval tri namene: 1. Rad bi na ta način zlomil hrvatsko olstrakcijo v ograškem parlamentu v nadi, da pojše 31 članov srbsko-hrvatske koalicije v Zagreb pomagat vredi Rakodczyay; 2. hoče na ta način onemogočiti, da se v saboru parlamentarnim potom rših hrvatskih proračun in ako bi to vsed razburjenja političnih strasti ne šlo imel bi 3. dober izgovor, da sabor razpusti in obnovi absolutistično vlado na Hrvatskem. Hrvatske se pa Madžarom ne bodo vseli na te linanice. Člani koalicijske ostanjeje v Budimpešti, ker bodo Starčevići s koalicijsko složno glasovali proti Rakodczyay in ga tako brez bojeje in razburjenih prizorov vržli. Nadjeti se je, da bo dobral svoje nejevolno nad Rakodczyayem in Madžari, da ne pride do nikakih demonstracij in ostrih govorov proti madžarski vladi in nje nasilnostim proti Hrvatom v skupnem ograškem parlamentu, tako ne bo delo imela Wekerlova vlada nobenega izgovora za svoje nasilstvo s katerim namerava razpustiti sabor in bo delo na ta način postavljeni pred celim svetom na srakoten oter.

Najnovejše politične vesti.

Knez Nikola črnogorski si je dovolil pravi poseben „špas“: črnogorskega akademika Dakovića je dal zasledovati celo na avstrijskem ozemlju v Dalmaciji s pol stotnjeje vojakov. Vsed tega se mora sedaj opravičevati pri Avstriji. Za starega Nikolo bo še pršla ura kazni!

Komisija pruskega dež. zbora je odklonila protipoljske predloge z 19 proti 9 glasov.

Neka hrzajevka iz Dunaja javlja, da je „Zveza južnih Slovanov“ kontala posvetovanja o svojem stališču k najnim predlogom glede nagodbe. Sklenila je, da ne bo delo obstrinjala, niti se ne odstranila od obravnave, temveč se zalodvalj s tem, da nagodbo odkloni. (Zdi se nam, da je to premoš. Op. ur.)

Jugoslovanski klub je sklenil dovesti poslancema Hribarju in dr. Lovčeviću popolno svobodo glede glasovanja o nagodbi. Vsem drugim poslancem pa se je strogo naročilo glasovati proti nagodbi, čim bo nagodbeno razprava v državnem zboru končana, bo Jugoslov. klub javno pojasnil vzroke svojega postopanja.

Denarno pomanjkanje na Hrvatskem vkljub vladni pomoči še vedno ni ponehalo. Posedne trpe trgovci na deželi; oni, kateri so imeli popreje kredita za nekaj tisoč kron, ga danes dobo homaj nekaj stotin; mnogim so banke odpovedale svojo trgovsko zvezo in stoji vsed tega pred propadom. Veletržci zahtevajo za blago gotovino, na menično pokrite se zahtera do 20 po sto. Zato vse željno pričakuje rešenja nagodbe in izpremenbe teh žalostnih razmer.

Dopisi.

Iz brežiškega okraja.

Poslancem „Kmečke zveze“, posebej še dr. Benkoviču v spomin. Skoraj nismo mogli verjeti poročilu, da so poslanci „Kmečke zveze“, med njimi dr. Benkovič, glasovali proti najnisti predlogu o podražanju živil, da so s tem takorekoč potrdili, da mora sedaj vladajoča draginja obstati, da morajo razni prekrapci še nadalje izžematati siromašne ljudi.

Imamo v rokah volilni okli Benkovič (kateri je tudi merodajen za celo „Zvezo“). V tem oklicu je Benkovič pred volitvami posebno naglašal, da se bo delo potegovati za „malega kmetja, delavca in malega obrtnika.“

Kako je to obljubo spomnil, je pokazal pri tako važni stvari za nas male kmete; glasoval je za sedaj vladajočo draginjo. Pred volitvami se nam je seveda kaskal v volilnem oklicu, na neštevilnih volilnih shodih, ker je vedel, da je največ njegovih volilcev malih kmetov, delavcev in obrtnikov; takrat je rabil naše glase, sedaj nas neče več poznati.

Vprašamo državnega poslance dr. Benkoviča, koliko je pa v njegovem volilnem okraju ljudi, posebno v hribovskih krajih, katerim ne bi bilo treba kupovati živeča? Redki so, in celo takšni posestniki, kateri se štejejo za boljše, kupujejo v štacunah moko in da, tudi drugih reči, n. pr. masti in naravno sladkorja i. t. d. veliko rajajo, kažejo vedno množce se štacune. Kaj pa želo ni siromašni mali posestniki, mali obrtniki in delavci?

Za nas je sedanja draginja naravnost strašna. Kaj nam pomaga, če kako živinco, svinjo, kakšno vovno, nekoliko dražje prodamo, ko pa moramo na drugi strani toliko več dajati za kruh in druge potrebne reči? Posebno letos, ko nam j še mnogo vzele. Sicer bi moral tudi povedati, da se pod besedo „kmet“ skriva veliko socialno vprašanje, katero je „Domovina“ v št. 22 od 20. februarja nekoliko razložila, pa še nikakor ne zadosti.

Mi mali kmetje rečemo,

da naši „zvezarji“ in njihovi poslanci delajo le za tiste, ki že zadosti imajo, nas malih in siromašnih pa ne poznajo.

Poslanca Rohleka, ki je glasoval po pravici, napadajo in posejajo sedaj

v „Sl. Gospodarju“ na prvem nesramnem način. Kapuda, duhovnikom na deželi in veleposostnikom je laže. Gospod župnik prisedla doma dvadj kruha in vsaga živeča, da si še kupi sladkor, kako in druge reči, za to pa dorajdel zaslužil. Tudi veleposostnikom in sploh večjim posestnikom je laže. Zato mi mali kmetje, delavci in obrtniki izrekanje poslanecu Rohleku najprisrčnejejo zahvalno, da je pokazal sočutje do malega moža.

Če se ne bo naš položaj zboljšal, pa bomo prisiljeni se izseliti, naj si bo v Ameriko ali v Prusijo. Kaj pa hočemo storiti? Doma si ne pridemo dorajdel živeča, zaslužka ni ali je pa tako majhen, da ni mogoče od njem živeti. Kako träs nam gre, bi najraje izrekli s sv. Petrom, ko je dejal Kristus in velikem vikarju na morju: „Gospod, otni nas, poginamo!“ V volilnem boju smo mislili in tudi verjeli, da bo Benkovič kaj storil za nas; sedaj pa dela proti nam in nas izroča gladi in siromaštvu. To si bomo dobro zapomnili!

To je glas malih kmetov, delavcev in obrtnikov, katerega boste imeli še še večkrat priliko slišati.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Volitve v celjski okrajni zastop. Noveški listi („Vahartica“ in graška „Tagoslovi“) pišejo, da ni izključena nemška zmaga. Zato Slovenci pravčasno pozor!

— **Sestri Vera in Nadežda Černecki koncertujeta v soboto, dne 14. decembra, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani celjskega „Narodnega doma“.** Ta koncert slavskih ruskih umetnic je za Celje velika čast in umetniški dogodek prve vrste.

— Češki oddelek Narodne godbe v Celju koncertira prihodnje nedelje v „Skalni kleti“ pri Celju s popolnoma novim sporedom.

— Iz Celja. V soboto dne 14. decembra 1907 se bo prvi redni občni zbor Celjskega prvskega društva ob 8. uri zvečer v celjski Čitalnici s sklobnim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blaginjska. 4. Volitve. 5. Slnčajnosti. Ako ta zbor ob 8. uri ne bi bil sklepčen, se vrši občni zbor ob 9. uri ob vsakem številu članov.

Celje, dne 30. novembra 1907.

Ohor.

— „Dijaki kuhinji v Celju“ je daroval gos. Ant. Zdobek, c. kr. sodni pristav v Šmarji, mesto venca na krsto pokojne gospe Minko Brenčič 10 kron.

— Iz Celja. Hotel „Stadt Wien“ prevzame bivši natakar v Ljubljani, Grechneig.

— Operetnega večera v Celju ni bilo, ker je intendantja ljubljanskega gledališča zadnji trenetek prireditve prepovedala. Občinstva se je precej nabralo, z'isti od znanj; bilo je zelo nevoljno, da se večer ni vršil. Take nenadne prepovedi jemljejo celjskim prireditvam privažnost. Drugokrat bi prosili slavno intendantco, naj bi svoje sklepe vsaj poprej naznanila, da ne bo neprijetnosti in nevolje. Kaj bo pa v vstopnicami? Pravija, da se bo operetni večer vendar, toda še le pozneje vršil.

— **Afera dr. Sernec-Benkovič** se je končala pred ok. sodiščem v Kostanjevici. Dr. Benkovič je tudi dr. Serneca po § 411 (telesna poškodba) in § 491 (razžaljenje časti), dr. Serneca pa je bil obojen po § 496, po katerem

se kaznujejo — klofute. Razsedka govori sama rase dovodi.

— **10.000 kron podpore** je doslej poslance Jezovnik za dotične posebnosti svojega voljnega okraja, katere je obkolevala toča in pozoba. — Leti poslanec je tudi vložil prošnjo za ustanovitev pošte postaje v Novi Štiti in za pošto tranzita Nova Štita-Gornji grad-Kamnik. Trgovski minister je že poslal zadovoljivo izjavo. — Tudi radi planinskih potnikov je storil g. poslanec potrebne korake v poljedelkom ministertvu.

— **Davek na sladkor in nasi klerikalni poslanci.** Med vsi potrebne vsekidanega življenja katero rabi, mora imeti in mora kuinovati ne le bogatost, ampak tudi boriti in močni delavci, spada sladkor. Ta pa je sedaj zelo drag. Ne radižek, ker je morabit njegovo preostavjanje drago, ne, ampak zaradi oderniške davka, kot-rvega pobira država od njega.

Od vsaeroga kilograma znaša ta davk 38 vinarjev. Če toraj kape revek pol kilograma sladkorja, mora ta mali kmetič radi davka za celih 19 vinarjev čez njegovo pravo vrednost preplačati.

Z veseljem se toraj podpravile vse prave ljudske stranke državnega zborni namu predlog obsega poslanec hoca, kateri zdruvava mnogo izdatnoje znananje tega davka kakor je to vlada namravalo priznati.

Ta zares ljudski povolj obnavlavo v svoj dne 6. t. u. in skoraj vsi poslanci zaskli so se v obeh glasovnih komecni zanj.

Pravno skoraj vsi.

Jugoslavnskega kluba blonati glasovali so zanj vsi, a zaman sedal si onih, ki imajo za ljudske potrebe toliko vahljivih, staklih besed a le mrtvo slovo.

Čujte! Celi Slovensko-klerikalni Klub oddal je za ta v pravem pomenu ljudski predlog le horne tri glaso-ve.

Kje pa ste bili Vi Kmetci, Benkoviči, Boskarji, Pišeki, Vi ki ste na osvojeenje vsih slojev narodnih volilcev črli patent? Kje pa ste bili, ko se je šlo za znananje davka na sladkor? Ni jeden od Vas se ni pobrljal za ta, ravno za mislno ljudstvo teh važni predlog.

Delavci! Kmetje! To si je treba zapomniti, da enkrat sprevidite, kakšen propad zeva med mamljivimi besedami in med brezbrzičnimi dejanji teh vam vseljih „uglednih“ poslancev.

— **Navljajo** je v petek pomeli vsled neprestanega derzveja zelo narasla in vsi potniki v celjska okolici. Tudi potok za Vojanovo je zelo narasel, ker se ni mogla voda odtekati, poplavil je deloma hlevove. Treba bi bilo za ta potok in za Savinjo regulacije, pa nič nastal obič, svet pozna le sklamno varovanje „nemodra“ znamenja celjskega mesta, vse drugo mu je devota ležja.

— **Promoviran** je bil v petek na dajnskem vsenobnih doktorjem prava g. Karol Rieck, kasernitni praktikant pri dek vladi v Ljubljani.

— **Nadorniki Drelfak** in pomencetanje slovenskih sol. „Naradali“ hoti vse, da se govori da daje g. Drelfak v svoji pisarni sestavljati prošnje za pomencetvanje slovenskih sol. Ako pride kakšen solnik na čim, pobiti izsolme je snajaji Drelfaku stelo?

— **Pozar.** Na Šteti vsoti pri Ljubi, tonem je uppeljil vsoti posestnikoma Binofit in Josenuk hito in gosposka sku podloga. Zastavicev stu obič — v venjar je poter ob tem čim velika metevca.

Se vedno **Wratscho.** Oro Bracko in Orehovec daljito znana u-

Veleriča krive prisige in okrožno sodnjo v Mariboru — krive obsodbe in bodo vse vprek težili. No, no, oro Bracko, škoda za demar!

— **Stavka na mariborskem učiteljsku.** Zadnji petek se je vršilo v našim ministertvu posvetovanje radi dogodkov na mariborskem učiteljsku. Učiteljski so se namni min. Marchet, štaj dek. namestnik prof. Clary, sekcijski šef Kanera in — nemška državna posl. Hofmann-Wollenhof in Marchkl. Nemski listi poročajo, da je upati ugodne rešitve. Pri posvetovanju so prišlo na vrsto tudi druge štajerske (spodnjostajerske sigurno) solske zadeve na vrsto.

— **Iz Ptuj.** Sedaj so se oglasili k Eberhartingerjevem odpustu iz službe tudi nemski listi: graška „Tagesspost“ pravi, da je Eberhartinger stopil iz službe pri ptajskem mestnem uradu radi — slabega zdravja. Žal, da ljudje take slabe šale hitro razumejo.

— **Iz Maribora.** Pri Budorji hiši blizu Drave se je podri dviženki zid; razvaline so težko ranile delarica Zamaša, kateri je že v ondotni bolnišnici mrt.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani javlja vsem svojim področnicam po širni domovini, da se sestavlja državna bilanca za vsako leto. V bilanca se postavijo vsako leto vsi zneski, ki so bili poslani centrali od 1. prosinca do 31. grudnia. Proti se sijdnaj, da se v vrhu sestave redne bilance upošlejo vsi tozadevni zneski vsaj nekaj dni pred novim letom.

— **Delitve prve državne gimnazije** v Ljubljani osvetljeva v prav dobrem zgodovinskem pregledu „tega prvca slovenskega srednješolskega zvezda glasio narodno radikalnega di-istru „Omladina“ o svoji decem-berski številki. — „Omladina“ ...

... vsi slovenski intelektuali pa v tople priporočilo, poroča v isti številki o resolucijah in obravnava- vah II. nar. rad. shoda v Celju ter nadaljeva krasni članek o vzgoji nametniškega čuta. Bogat „listek“ in interesantna „srednješolska priloga“ spopadajeta to lepo di- jasko revijo. — „Omladina“ stane na leto 4 K, posamezne številke pa 40 v. Naroda se pri upravnictvu v Ljubljani, Brez 3. 12.

— **Vojaskega beguna** Jozeta Serseta iz Goraje vasl, kateri je pobegnil od povelja šter. 17 v Celovcu, so prijeli v noronški okolici.

— **Nabiranje krajevskih imen.** „Matica Slovenska“ že kakih 20 let nabira po slovenskih očinskih kraje- pona imena, toda z razmerno najhujm a težom. Slovenskih občin je v Avstriji približno 1080, Matica pa je v vsakih teh letih do domnjajega dne prejela obitko samo iz 340 občin. Pa v zadnjem času je bila v tem obira vendar srečnejša nego v prejšnjih letih; kajli v drugi polovici tekočega leta je pre- jela obitko iz kakih 60 občin. Želela bi bilo, da bi to večje zanimanje, ki se je zdaj pokazalo, še bolj raslo, da bi Matici kmalu bilo mogoče podati sloven-ki znanosti popolno zbirko kraje- vinskih imen. V drugi polovici tega leta so se „Matici Slovenski“ ali neposredno ali po gosposki profesorji dr. Verstovšek, dr. Zupanec in dr. Slo- bingerji izročili stotke krajevskih imen, ki so jih nabirali trije nabiralci: gđ. A. Fabjanova, učiteljica; gđ. nadučitelj M. Bartel in B. Jurko; gđ. učitelj J. Bolinc in Fr. Bilenič; gđ. učiteljinički pri dijakih J. Frančič, Avg. Trojček, Fr. Kralj, Fr. Rado, Fr. Faljančič, J. Legat, učitelj, Fr. Grandovec, gđ. Profka, J. Bolinc, A. Gindrovec, A. Ple- nki, Fr. Puharč, F. Hojs, Fr. Jurj, J. Napretina, M. Sklar, Fr. Zari, k. Ivan

Vrabl, G. Hrzič, Mat. Herič, Ivan Rak, Fr. Lukmann, Fr. Kolkšč, Mat. Krevh, I. Novak, Fr. Zelenka, Frid. Starnad, M. Kovačič, F. Novak, V. Rozman, Fd. Črnpinok, Fr. Kržičnik, Franc Bratuša, Lj. Koser, A. Peršič, V. Čelan, Franc Toplak, Fr. Marinič, K. Ogrizek, Franc Pavlič, Fr. Kolar, Gomzi, F. Fürst, Al. Herič, A. Bratina, I. Baš, A. Mohor, Iv. Pahernik, K. Pascola, V. Jarh in trije neimenovani nabiralci. Bodi vaem v imenu „Maticje Slovenske“ izročena iz- krema zahvala!

— **Iz Trbovelj.** Dne 3. decembra, zvečer ob 9. uri je narla sopoga tukaj obič priljubljenega poštarja g. Knejeja. Blagi gospej trajen spomin in zemljica lahka.

— **Železnica na Rax-platinu.** Železniki ministertvo je dalo svoje dovoljenje za tehnična pripravljala dela električne železnice, ki bi peljala od postaje Payerbach (Južna železn.) čez Reichenau, Eilach, Prein in Preinsko sedlo na Rax-platinu. S tem bi bil omogočen dohod na to gore tudi onih, ki se boje težavnega in nevar- nega hribolazanja.

— **Zločin iz ljubosumnosti.** V vasi Sarageroš in Ogrskem se je ne- mudoma vrnil gostič Biro iz Amerike domn, ker je shišal, da ima njegova žena z nekim drugim možem ljubavno razmerje. Vrgel je svojo nosečo ženo na tla, ji odrgnil nos, potem pa je obesil za lase na strop. Nato je je alekal, ji odrezal prsi in razrezal boka. Sarovi mož se je nato sam javil oro- dnikom.

— **V pljanosti** je padel blizu Jur- kloštra hlapec Aplenc z nekoga mosta v potok in utonil.

— **Konjerejel,** ki imajo lepe konje (takozvane „vlnbe“ in koblice) v visokosti 162—172 cm in v starosti 4 in pol do 7 let jih naj pripeljejo v torek, 17. decembra, ob 9. uri dopoldne v Zalec. Tam bo nakupovalca posebna komisija konje za državno zveščarjvo v Gradcu.

— **Nesreča.** Milnar Kretič iz Deč- nega sela je padel v potok Sobota. Ko je hotel vstati, se je uprl na nek ka- men, kateri pa se je jel giban in je zdrsnil na obsega Kretič in ga stisnil. Mrlča so spravili z velikim trdom iz potoka.

— **Iz poste v Zavrću** se bo v pristojnem poštnem okolišu 3krat na teden razpisala pošta. Poštni nabiral- niki se postavijo v Gorickacu, Turkem vrhu, Gorensem vrhu in v Belsem vrhu.

— **Pogorelo** je zadnje sredo gos- podarsko poslopje posestnika Toplaka v Grajeni pod Ptujem. Ognaj je nastal vsled neprevidnega ravnanja s sve- tilko.

— **Škraltica** se širi na ptujski gimnaziji. Nemski „Studentenratem“ je kontumiciran.

— **Srebrno poroko** bo obhajal v kratkem gosp. Fr. Pirkmayer v Franca. Častnemu občanu frankensku še na mnoga leta!

— **Utonil** je v Sromljah blizu Brečice Ivan Slak; padel je v potok, ko se je izognil na obič česti prihajajočemu tocu.

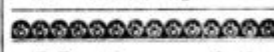
— **Odškodnine rodbinam** rezerv- vlistov. V obrambnem odelku državnega zbora se razpravlja sedaj posebno za rodbine slovnih rezervistov zelo važno vprašanje o don-skih, katere hi glavo- vca vslika rodbinam običev, ko morajo ti k tvojčim vajam. Govori se o 70 do 80 krajevskih dnevev odškodnine. Novej postave je že gotovljen, gre se sedaj samo za pokritje nastalih stroškov.

— **Slaba vreme“** v graskem mestnem gledališču. 6. t. m. se v prvi- seriji v graskem mestnem gledališču v priroč „Slovenski“ in „Zlatirami“

nemskim bratom na Češkem in Mo- ravskem opera Lohengrin. Priprave za to slavnostno predstavo so bile velike. gledališko poslopje je bilo skoraj za- vito v „frankfurtarice“. Pričakovali so najbrž tudi sv. Miklavža, in da ho gledišče polno do zadnjega kotička, ni dvomil nikdo. Toda glo! Miklavža ni bilo — zato so menda izostali tudi gostje. Drugi dan so izrekli vsi graški časnopi. „Tagblatt“ pravi, da je bilo na stojnicah, kamor se navadno navali na stotine gledalcev, le 6 mandelcev. „Tagesspoita“ pa pripisuje to katastrofo slabemu vremenu. Z ozirom na to, da je imenovana opera edna najboljših, ki „vleče“ in da so bile eme normalne, je pač jasno, da so ljudje ostentivno izostali. Vzrok tej bližnji je dr- jstvo. da nemški Mišel ne pozna več disci- pline in ni pri volji, metati svojih „sordov“ v nesuitne vrece — v nepo- trebne namene. Heil Mišel!

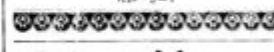
Sprejem takoj trgovsko pomočnico

kot voditeljico svoje podružnice v
Smarjeti blizu Rimskih toplih
And. Elsbacher
627 v Laskem trgu. 3-3

Notarski kandidat

izvečan v vseh notarskih opravilih
sprejme se v notarski pisarni v
Šoštanj. Poobila z referencami
in zahtevkam direktno.
628 2-1

HIŠA

ležeča ob mestni meji, domnjajega lepo najemljino se za primerno ceno proda. Ugodni plačilni pogoji. Natonečije pove upravnictvo „Domovine“.

Motor-kolo

znanke Puch 3 1/2 H. P. se jako dobro ohranjeno, se ceno proda. Naslov pove upravo „Domovine“.
629 2-2

V življenju nikdar več 600 komadov samo gld. 1-65

I krasno poročna preči, na 4 vrstice + 1 letini jasovm. I modrina vilhna kratkati za gospole, 2 lina, depoz odra, 1 pretaj za gospole a luit, kovanje. I obogatna kralja (korvet). I par gantov a luit, bijaniti. I depoz orado, 1 dekazant. I par masovnih gantov. 3 zaprni gantovi, vse dobri čisto a postojni. 2 čapni zaponi. I album 10 zaprlih slik, verna 3 taljni predmeti, vilhna svetilka za črno in belado, I sileraketi listnik, 20 valnih diplo- vialnih predmetov in še 200 drugih predmetov za dom, neobdobja potrošnik. Vse slajep 5 ure, ki je sama vsesta tega denarja, vsi so samo gld 195. Povtjo proti posredu, včer o denar najep polje. 629 2-2

Dom. cea. razpoložljiva, P. Last, Brežovo 538.
Kar se najep, se dobiti v 2000

Posojilnica
na
Vranskem
reg. zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge po

5%

brez odbitka rentnega davka.

407 1-1

Načelstvo.

**Savinski
liker**

preiskan in
preizkušen
na ces. kr.
poljedelj-
skem pre-
izkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in
gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni
napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski
dolini, Stajersko.

308 150-11

Darujte družb sv. Cirila in Metoda.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ P. Kostič v Celju.

PROVODNIK priporoča

Za Božič!

OKRASKI za božično drevo.
Knjižica s podobami za otroke.

Svilnati papir beli in barvani.
Barvani papir na eno stran.
Barvani papir na obe strani.
Zlati in srebrni papir, gladek.
Zlati in srebrni papir, prešan.
Zlata pena mali in veliki zavitki.
Podobice za jaslice.
Božične jaslice od najpreprosteje do najfinejše izpeljave.
Zica za cvetlice v vseh debelostih.
Cvetje v raznih barvah
Šumeče zlato (Ranschgold).
Srebrne in zlate zvite strune (Bonillon).
Niti srebrne, zlate, bakrene in sortirane.
Barva za mah.
Božične dopisnice.

**Za božična in
novoletna darila.**

Albumi za slike in poezije.
Pisarni papir v kasetah
od najpreprosteje do najfinejše vrste. Velika izbira
tintnikov iz kovine, pisalnih map,
škatic z barvami molitvenikov itd.
Albumi za dopisnice.

Družinske pratike za 1908. Blazni-
kove pratike male in velike po originalnih crtah.

Novoletne dopisnice.

**Razpošiljatev na
debelo in drobno**

Zvezna trgovina v Celju.

Karol Vanič, Celje, Narodni dom

**Iznenadno
znižane cene**

Najnovejše svilene, bar-
žunaste in volnene bluze.

Velika modna in manufakturna trgovina.

Perilno blago.

Modno in črno sukno za obleke v vseh kakovostih.

Namizne in posteljne garniture, odeje, zastori in salonske garniture.

302 46-40